

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuidoost

Directie Realisatie

Notitie

Aan Leden van de stadsdeelraad
van M. La Rose, portefeuillehouder Economische Zaken
Beh.ambtenaar D.J. Winter/N. Chan
Datum 31 januari 2012
Onderwerp Pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten
(Evaluatie midzomernachtmarkten Reigersbos 2011)

§1. Inleiding

Op 21 april 2009 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met een aantal maatregelen die per 2014 zouden kunnen leiden tot een verbetering van de kostendekkendheid van de markten in de bandbreedte 60-70%. Een van deze maatregelen betrof het verhogen van de opbrengsten van de markten door het organiseren van jaar- en themamarkten in Zuidoost. De jaarmarkten dienden in eigen beheer te worden georganiseerd, zodat de opbrengsten direct ten goede kwamen aan de marktenbegroting.

In 2009 en 2010 vond in het winkelcentrum Reigersbos de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten plaats. De pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten werd in nauwe samenwerking met de ondernemersvereniging, de Markt- en Promotiecommissie georganiseerd. Daarbij kregen ambulante handelaren uit Zuidoost voorrang bij plaatsing. In deze notitie wordt teruggeblikt op de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten en is een korte evaluatie van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten opgenomen. Deze korte evaluatie is gebaseerd op waarnemingen, gesprekken met de winkeliersvereniging en ondernemers van de markten. Bij de instelling van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten waren er geen succesfactoren benoemd anders dan een bijdrage te leveren aan de kostendekkendheid van de markten.

Achtereenvolgens worden de volgende punten besproken:

- §2. Korte evaluatie pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten
- §3. Financiën
- §4. Aandachtspunten
- §5. Conclusie en follow up

§2. Korte evaluatie pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten

In 2009 vond de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten in overleg met de ondernemersvereniging Reigersbos plaats op de laatste vrijdag van juni, juli en augustus en wel van 17.00 tot 23.00 uur. In 2010 vond de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten op hetzelfde tijdstip plaats en wel op de laatste vrijdag van de maanden juni, juli, augustus en september.

In deze memo wordt de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten beschreven aan de hand van de volgende factoren:

- A. aantal verhuurde kramen
- B. aantal bezoekers en kort verslag gesprek met bezoekers
- C. samenwerking met de ondernemersvereniging
- D. vernieuwende elementen.
- E. financiën

Ad. A. aantal verhuurde kramen

Onderstaande tabel geeft het verloop aan van de kramenverhuur voor 2009 en 2010.

Kramenverhuur	2009	2010
Juni	35	65
Juli	32	40
Augustus	30	49
September	-	22
Totaal	97	176

De pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten van juni en juli en augustus 2010 trok meer kooplieden dan de rest. De laatste editie van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkt van 2010 vond tegelijkertijd plaats met een ander evenement in Zuidoost. Het gevolg hiervan was dat er op deze avond minder marktkooplieden stonden en minder bezoekers deze markt hebben bezocht.

Ad. B. aantal bezoekers en kort verslag gesprek met bezoekers

De pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten werd redelijk druk bezocht, met name in 2009. Er is schatting gemaakt van de aantallen bezoekers. Gemiddeld werd de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten door circa 500 -700 mensen bezocht. De drukste tijden waren van 18.00 tot 21.00 uur. De weersomstandigheden waren ook hierop van invloed. Volgens de kooplieden waren het vooral bewoners uit het stadsdeel Zuidoost, die de markten bezochten. Dit was het gevolg van het feit dat de promotie voor een groot deel gericht was op de eigen bewoners van het stadsdeel.

Een medewerker van het stadsdeel heeft in 2009 diverse bezoekers aangesproken met de vragen: "hoe ervaart u de markt en wat mist u". 90% van de ondervraagden antwoordde hierop tevreden te zijn met de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten, maar zouden het volgende willen:

- een ander productenaanbod dan het aanbod van de reguliere markten;
- meer eetkraampjes (snacks/exotisch food)
- een podium met muziek/entertainment
- gezelligere aankleding van de markten (sfeer verlichting etc)
- meer attracties voor kinderen
- meer promotie en reclame

Ad. C. samenwerking met de ondernemersvereniging

De pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten vond in nauwe samenwerking met de winkeliersvereniging plaats. De rolverdeling was als volgt:

1. voorinschrijving en inning marktgeld door de winkeliersvereniging;
2. plaatstoewijzing en handhaving/toezicht door marktbeheer;
3. promotie en communicatie werd gezamenlijk opgepakt.

Ad. D. vernieuwende elementen

Bij de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten is geëxperimenteerd met een aantal vernieuwende elementen, te weten:

1. avondopenstelling van winkels en markt;
2. andere tariefopbouw.

Avondopenstelling van winkels en markten Reigersbos:

Met uitzondering van horecazaken en supermarkten kent het winkelcentrum Reigersbos geen avondopenstelling. In afwijking hierop waren tijdens de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten de winkels open. Daarnaast was er een avondmarkt van 17.00 tot 23 uur. Uit de gemiddeld hoge bezoekersaantallen kan worden geconcludeerd dat de avondopenstelling van de markten en winkels een succes was. Het merendeel van de winkeliers heeft gebruik gemaakt van de avondopenstelling. Met name op het stuk van het kerkplein waren veel winkels tot 21 uur open, maar aan de andere zijde van het marktplein richting de school was het stiller. Een groot deel van de kooplieden heeft aangegeven goede omzet te hebben behaald, met uitzondering van de laatste editie van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten van september 2010.

Andere tariefsopbouw:

Voor de midzomernachtmarkten Reigersbos gold een tarief van € 55,- per dag voor een kraam van 4 meter¹. In dit tarief waren de volgende kosten verdisconteerd:

- kosten kramenhuur
- extra toeslag marktmeesters
- een bijdrage voor de promotie
- het tarief was exclusief de kosten voor het afvoeren van het afval.

De kooplieden werden zelf verantwoordelijk gesteld voor het afvoeren van hun eigen afval. Over het algemeen was dit experiment een succes. Alleen in 2010 moest het MTB twee keer extra vegen omdat er afval was achtergelaten. Dit heeft een verliespost voor het stadsdeel opgeleverd.

¹ Tabel 2008 behorende bij de Verordening op de heffing en invordering marktgelden 1995

§ 3. Financiën

Uitgaven	2009	2010
	€	€
Kosten beheer/marktmeester	972,36	1.296,48
Publiciteit	416,50	1.190,00
Kramenhuur	2.677,50	4.069,80
Totaal	4.066,36	6.556,28
Inkomsten		
Juni	1.925,00	3.575,00
Juli	1.760,00	2.200,00
Augustus	1.650,00	2.695,00
September		1.210,00
Totaal	5.335,00	9.680,00

- bedragen zijn inclusief BTW

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de uitgaven en inkomsten van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten voor zover deze bekend waren. Hieruit zou je kunnen concluderen dat de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten kostendekkend is geweest. De tabel geeft geen zuiver beeld van de werkelijk gemaakte (directe) kosten. Er is een aantal kosten gemaakt waarvan de hoogte niet bekend is. Deze kosten zijn niet in de bovenstaande berekening meegenomen, te weten:

- Kosten overwerk marktmeesters.
Bij berekening van de beheerkosten is uitgegaan van de kosten van een formatieplaats. Feitelijk was sprake van overwerk en zijn de werkgeverslasten hierin niet meeberekend. De daadwerkelijke kosten bij het beheer zijn daarom hoger dan vermeld.
- Veegkosten MTB
Tijdens de jaarmarkten in 2010 zijn extra MTB kosten gemaakt omdat een aantal kooplieden hun vuil niet heeft meegenomen. Dit heeft een verliespost opgeleverd.

§ 4. Aandachtspunten in de uitvoering

Een aantal zaken vraagt bij een eventueel vervolg de aandacht.

1. openingstijden pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten
2. food
3. publiciteit.
4. inning marktgeld

Openingstijden pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten

Om deel te kunnen nemen aan de midzomernachtmarkt moesten kooplieden die op de reguliere markt Kraaiennest staan daar vroegtijdig inpakken om bij Reigersbos op te bouwen. In de praktijk bleek dat een aantal ondernemers ervoor koos om die dag niet op de reguliere warenmarkt te staan. Daarnaast was het meestal na 21.00 uur niet meer zo druk op de markten. Voorstel voor het vervolg is om de openingstijden in te korten met twee uurtjes, te weten van 18.00 tot 22.00 uur.

Food

Om de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten levendig te maken is het noodzakelijk dat er vanuit de kramen ook food wordt aangeboden. De Verordening op de straathandel en de brandveiligheidsregels bemoeilijken dit. Zo was het niet mogelijk om een barbecue toe te staan. De midzomernachtmarkt van augustus 2009 is gekoppeld aan het evenement World of Food on Tour. Een 10-tal food- en drankstands was vertegenwoordigd met een aparte evenementenvergunning. Omdat het noodweer was kunnen we niet concluderen dat dit daadwerkelijk meer bezoekers zou trekken.

Publiciteit

De promotiecommissie van de markten heeft weinig gedaan aan de promotie van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten. Daarbij werd zwaar geleund op acties die door het stadsdeel Zuidoost en de ondernemersvereniging Reigersbos werden ondernomen. De promotie heeft zich grotendeels gericht op de eigen bewoners van het stadsdeel Zuidoost.

Inning marktgeld

Over de inschrijving en inning van het marktgeld moeten er duidelijkere afspraken worden gemaakt.

§ 5. Conclusie en vervolg.

Uit het bovenstaande blijkt dat de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten op een aantal punten succesvol is geweest. De bezoekers, winkeliers en ambulante handelaren waren zeer te spreken over het concept van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten. De avondopenstelling van de winkels en markten bleek bij mooi weer voldoende bezoekers te trekken. Een groot deel van de winkeliers heeft gebruik gemaakt van de

avondopenstelling. Ook trok de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten bij mooi weer veel ambulante handelaren.

Echter, als wordt gekeken naar de bijdrage aan de totale kostendekking van de warenmarkten in Amsterdam Zuidoost, is de vraag of de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten daar een middel toe kan zijn, aangezien het nauwelijks hieraan bijdraagt.

Een eventueel vervolg van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten kan niet los worden gezien van de discussie over de toekomst van de warenmarkten van Amsterdam Zuidoost. Het wordt daarom aanbevolen deze discussie in dit licht te bezien en als zodanig mee te nemen.

Gevraagd besluit:

- Kennis te nemen van de notitie pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten.
- Het vervolg van de pilot jaarmarkten/midzomernachtmarkten te betrekken bij de discussie over de toekomst van de warenmarkten van Amsterdam Zuidoost.